

Cauza C-556/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

4 septembrie 2023

Instanța de trimitere:

Symvoulia tis Epikrateias (Consiliul de Stat, Grecia)

Data deciziei de trimitere:

2 august 2023

Reclamantă:

Zougla AE

Pârât:

Ethniko Symvoulia Radiotileorasis (ESR)

Obiectul acțiunii principale

Cerere de anulare a deciziei nr. 99/2021 formulată de Ethniko Symvoulia Radiotileorasis (Consiliul Național al Audiovizualului, denumit în continuare „ESR”), care a aplicat societății reclamante o sancțiune administrativă în cuantum de 80 000 de euro, ca urmare a difuzării de conținut audiovizual sub standard din punct de vedere calitativ, și de 40 000 de euro, ca urmare a încălcării obligației de respectare a demnității și a personalității umane, precum și a oricărei alte acțiuni sau omisiuni din partea administrației

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Cererea de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE privește interpretarea dispozițiilor Directivei 2010/13 a serviciilor mass-media audiovizuale, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2018/1808, coroborată cu articolele 1, 20, 21 și 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Întrebările preliminare

1. Printre obiectivele Directivei 2010/13/UE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/1808, și, prin urmare, în domeniul de aplicare al directivei, se încadrează: (a) garantarea respectării și protecției demnității și a valorii persoanei umane și (b) prevenirea transmisiei de conținut sub standard din punct de vedere calitativ de către furnizorii de servicii de televiziune și, în special, a unui conținut care prezintă caracteristicile celui transmis în speță de societatea reclamantă?

2. Plecând de la ipoteza că: (a) obligația de a respecta și de a proteja demnitatea și valoarea persoanei umane și/sau (b) interdicția de a transmite un conținut sub standard din punct de vedere calitativ și în special un conținut având caracteristicile transmisiei în litigiu se încadrează în domeniul de aplicare al directivei: este contrară articolului 4 alineatul (1) din directivă coroborat cu principiul egalității de tratament consacrat la articolele 20 și 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene o dispoziție națională potrivit căreia obligațiile respective revin tuturor furnizorilor de servicii de televiziune, cu excepția celor care difuzează programe de televiziune numai prin internet?

3. În cazul unui răspuns afirmativ la primele două întrebări: autoritatea națională de reglementare, pentru a asigura eficacitatea practică a directivei, trebuie să aplice normele dreptului național care impun obligațiile în cauză în mod nediferențiat tuturor furnizorilor de servicii de televiziune, chiar dacă dreptul național prevede obligațiile și sancțiunile aferente pentru toți ceilalți furnizori de servicii de televiziune, dar nu și pentru cei care difuzează conținutul lor exclusiv prin internet, sau impunerea unor sancțiuni administrative pentru încălcarea acestor obligații de către o transmisie de televiziune prin internet, în temeiul unei interpretări extensive sau al unei aplicări prin analogie a normelor naționale referitoare la alte servicii de televiziune, este incompatibilă cu principiul *nullum crimen, nulla poena sine lege certa*, consacrat la articolul 49 alineatul (1) prima teză din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene coroborat cu principiul securității juridice?

4. În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare preliminară și dacă se consideră că: (a) obligația de a respecta și de a proteja demnitatea și valoarea persoanei umane și/sau (b) interdicția transmisiei de conținut sub standard din punct de vedere calitativ (în special conținut precum transmisia în cauză) nu intră în domeniul de aplicare al directivei în sensul articolului 4 alineatul (1), în cazul în care legislația unui stat membru impune astfel de obligații furnizorilor de servicii de televiziune prin intermediul rețelelor de radiodifuziune terestră, prin satelit sau în bandă largă, cu consecința unor sancțiuni administrative, dar nu conține norme echivalente în ceea ce privește furnizorii de servicii de televiziune prin internet: articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2010/13, așa cum este în vigoare în prezent, trebuie interpretat în sensul că autoritatea națională competentă este obligată să ia în considerare posibilitatea de a impune sancțiuni administrative pentru încălcarea acestor norme și în ceea ce privește difuzarea de emisiuni de televiziune prin internet pe baza principiului egalității de tratament?

5. În cazul unui răspuns afirmativ la a patra întrebare: obligația autorității naționale de reglementare, ținând seama de cele de mai sus și pe baza unei interpretări a dreptului național conforme cu dreptul Uniunii și în special cu dispozițiile citate anterior ale directivei, de a aplica fără distincție tuturor serviciilor de televiziune, indiferent de modul de difuzare a acestora, normele de drept național care impun astfel de obligații este compatibilă cu principiul *nullum crimen, nulla poena sine lege certa* și cu principiul securității juridice, având în vedere că aceste obligații, prevăzute de dreptul național pentru toți ceilalți furnizori de servicii de televiziune, nu se aplică televiziunii prin internet?

Dreptul Uniunii aplicabil

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”): articole 1, 20, 21 și 49.

Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) (JO 2010, L 95, p. 1), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/1808 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13, în raport cu evoluția condițiilor pieței (JO 2018, L 303, p. 69): considerentele (10), (16), (34) și (102)-(104) și articolele 1, 2, 4, 6, 28 și 30

Dispozițiile relevante ale dreptului național

Constituția Greciei: articolele 14 (libertatea de exprimare și în special protecția libertății presei) și 15 (excluderea televiziunii din dispozițiile care protejează presa și supunerea acesteia controlului direct al statului)

Legea nr. 4779/2021 de transpunere în dreptul intern a Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/1808 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 noiembrie 2018, precum și a altor dispoziții care intră în sfera de competență a secretarului general pentru comunicare și informare (FEK A' 27/20.2.2021): articolul 2 alineatul 1 (definiții), articolul 8 (transpunerea articolului 6 din Directiva 2010/13), articolul 33 (care atribuie ESR competența de a monitoriza aplicarea legii și de a impune sancțiuni), articolul 36 alineatul 1 (sancțiuni ce urmează a fi impuse de ESR în cazul încălcării printre altele a articolului 8 din lege)

Legea nr. 2328/1995 privind reglementarea statutului juridic al televiziunilor private și al radiourilor locale, reglementarea pieței radioteleviziunii și alte dispoziții (FEK A' 159/3-8-1995): articolele 1, 3 și 4

Legea nr. 4173/2013 de reglementare a noilor servicii de radio, internet și televiziune elene (FEK A' 169/26-07-2013): articolul 3

Decretul prezidențial nr. 77/2003 privind codul etic pentru buletinele de știri și alte transmisii jurnalistice și politice (FEK A' 75/28-3-2003): articolele 1, 2, 4, 5, 8 și 9

Legea nr. 2863/2000 de reglementare a Consiliului Național al Radioteleviziunii și a altor autorități și organisme din sectorul serviciilor de radioteleviziune (FEK A' 262/29-11-2000): articolul 4 alineatul 1

Legea nr. 2644/1998 privind furnizarea de servicii de radioteleviziune cu plată și dispoziții conexe (FEK A' 233/13.10.1998): articolele 1, 10 și 12

Legea nr. 3592/2007 privind reglementarea concentrării și a acordării de licențe întreprinderilor din sectorul mijloacelor de informare în masă și alte dispoziții (FEK A' 161/19-7-2007), articolele 1 și 11 și articolul 13 alineatul 5

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 La 22 februarie 2021, reclamanta, care nu este o stație de emisie de televiziune tradițională, a difuzat un program pe site-ul său internet pentru a realiza o transmisiune directă prin internet (live streaming). Era vorba despre înregistrarea unei transmisii a unei stații radio, care emite prin intermediul unui site internet. Programul radiofonic a fost difuzat de pe site-ul internet al reclamantei sub forma unui conținut audiovizual, arătându-l pe producătorul său în timp ce acesta prezenta programul de la sediul stației de emisie de radio care transmitea în modalitate digitală. În cursul acestei transmisiuni, prezentatorul, făcând referire la o procedură penală pendinte împotriva unor terți pentru pedofilie, a lansat un atac la persoană împotriva anumitor personaje politice, menționându-le și formulând o rafală de comentarii defăimătoare și jignitoare în mod deschis la adresa lor. În plus, prezentatorul a lăsat să se înțeleagă, fără a aduce vreo dovadă în acest sens, că un personaj politic, care ocupă o poziție de rang instituțional, „protejează cu bună știință pedofili și pederasta și le dă recomandări pentru posturi de răspundere care să le permită continuarea satisfacerii apetitului lor sexual bolnav”. Cu privire la același politician, prezentatorul a insinuat în mod repetat că există ceva mai mult în spatele demersurilor sale pentru a recomanda pedofili în posturi de răspundere, afirmând într-adevăr că „există de asemenea semnalări asupra unor aspecte specifice” cu privire la această persoană și că este „supusă în repetate rânduri unor șantaj” și făcând aluzie la rolul altor personaje politice, denumite în mod explicit, în cercuri ilegale de pederasta. În plus, fără a aduce nicio dovadă, prezentatorul a insinuat și că există o legătură directă între agresiunea săvârșită de persoane necunoscute împotriva unui editor de presă cunoscut și că acesta din urmă a scris cu privire la politicianul menționat mai sus și la soția sa.
- 2 Cazul a fost supus atenției ESR în temeiul printre altele al dispozițiilor Directivei 2010/13, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2018/1808, și al dispozițiilor

Legii nr. 4779/2021, care a transpus aceste directive în dreptul național. Organismul menționat, după ce a constatat că era vorba despre un caz de furnizare a unui serviciu audiovizual în sensul Directivei 2010/13 și al Legii nr. 4779/2021, a apreciat că obligația de respectare a demnității și a personalității umane și interdicția de a transmite conținut sub standard din punct de vedere calitativ, impuse de dispoziții de drept național, trebuie să se aplice „oricărui material audiovizual pus la dispoziția publicului prin intermediul unor site-uri internet liber accesibile și care poate avea asupra celor care îl privesc efecte analoage celor cauzate de transmisia de materiale similare de către furnizorii de conținut tradiționali” și, prin urmare, și emisiunilor de televiziune difuzate prin internet, deși acestea nu sunt prevăzute în mod expres de dispozițiile naționale în domeniu. Prin urmare, a afirmat că „programul în discuție a transmis publicului (și, în fapt, în mare măsură sub formă de informații și de fapte) aprecieri și poziții ale prezentatorului programului total lipsite de dovezi și ofensatoare față de persoanele menționate”, cauzând astfel „o degradare extremă a calității programului radiofonic difuzat” și „o insultă vădită și nemotivată cu privire la personalitatea persoanelor menționate”. În consecință, ESR a considerat că recurenta ar fi încălcat obligațiile care decurg din articolul 1 alineatul 1 din Legea nr. 2328/1995 și din articolul 2 alineatul 1, din articolul 4, din articolul 9 alineatul 2, din articolul 5 alineatul 1 și din articolul 8 alineatul 1 din Decretul Președintelui Republicii nr. 77/2003, care impun respectarea demnității și a personalității umane și care interzic transmiterea de conținut sub standard din punct de vedere calitativ, precum cele transmise în speță. În aceste condiții, prin actul atacat, ESR a aplicat reclamantei o sancțiune administrativă în cuantum de 80 000 de euro, ca urmare a difuzării de conținut audiovizual sub standard din punct de vedere calitativ, și de 40 000 de euro, ca urmare a încălcării obligației de respectare a demnității și a personalității umane.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 3 Legea nr. 4779/2021 a transpus în ordinea juridică elenă Directiva 2010/13, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/1808 (denumită în continuare „directiva”). În temeiul articolului 33 alineatul 1 din Legea nr. 4779/2021, competența de a aplica sancțiuni pentru încălcările acestei legi a fost încredințată ESR, care este o autoritate independentă de reglementare, iar sancțiunile pe care le aplică sunt prevăzute la articolul 36 alineatul 1 din aceeași lege, făcând trimitere la legislația națională care prevede sancțiuni specifice pentru încălcările legislației exclusiv naționale în domeniul audiovizualului.
- 4 În același timp, dispozițiile legilor naționale anterioare directivelor menționate mai sus, care conțin norme autonome obligatorii și de interdicție care reglementează conținutul serviciilor de radio și televiziune și care conferă ESR competența de a aplica sancțiunile corespunzătoare, rămân în vigoare în ordinea juridică internă. Printre aceste norme figurează norma care impune obligația de a respecta valoarea și demnitatea persoanei și norma care interzice în mod direct transmisia de conținut sub standard din punct de vedere calitativ, precum și

normele legate de aceasta care precizează interdicția generală de a transmite conținut sub standard din punct de vedere calitativ. De asemenea, reglementările naționale menționate conțin dispoziții care precizează cu exactitate natura și metoda de evaluare a sancțiunilor aplicate de ESR.

- 5 Cu toate acestea, din dispozițiile relevante coroborate ale acestor acte legislative reiese că obligațiile menționate sunt prevăzute pentru serviciile de televiziune difuzate de stațiile de emisie prin intermediul frecvențelor de radiodifuziune (analogice sau digitale) sau prin satelit, dar că acestea nu sunt prevăzute pentru serviciile de televiziune furnizate prin internet de stații de emisie netradiționale. Se observă că, în timp ce aplicarea legislației în materie de radio și televiziune, care este și cea care impune obligațiile în litigiu menționate mai sus, a fost extinsă prin Legea nr. 3592/2007 la serviciile de radio și de televiziune furnizate prin intermediul rețelelor în bandă largă, cu toate acestea, în temeiul articolului 15 alineatul 2 din Legea nr. 3592/2007, în special televiziunea prin internet se distinge de celelalte servicii de televiziune furnizate prin intermediul rețelelor în bandă largă și este exclusă în mod explicit din domeniul de aplicare al acestei legi. De asemenea, printr-o interpretare a dispozițiilor coroborate ale articolului 3 alineatul 1 litera a) din Legea nr. 2328/1995 și ale articolului 3 alineatele 1, 2 și 3 din Legea nr. 4173/2013, obligațiile menționate mai sus se aplică, de asemenea, conținutului audiovizual al site-urilor web ale stațiilor de emisie de televiziune care își difuzează programele și prin intermediul frecvențelor (denumite în continuare „stații de emisie de televiziune tradiționale”. Dimpotrivă, operatorii care furnizează servicii de televiziune prin internet și care nu sunt posturi de televiziune tradiționale nu sunt supuși dispozițiilor dreptului privind radioteleviziunea, care impun obligația de respectare a demnității și a valorii persoanei umane și interzic transmiterea de conținut sub standard din punct de vedere calitativ și, în consecință, autoritatea națională de reglementare nu poate, prin intermediul unei interpretări extensive sau aplicând prin analogie dispozițiile dreptului național, să le aplice acestora sancțiunile corespunzătoare.
- 6 Cu toate acestea, potrivit unei opinii minoritare în cadrul instanței de trimitere, în ceea ce privește interpretarea dreptului național, este legitim ca autoritatea națională de reglementare să aplice sancțiuni pentru furnizarea de servicii de televiziune prin internet de către un operator care transmite exclusiv prin internet, atunci când este dovedită încălcarea obligațiilor care decurg din articolul 15 alineatul 2 din Constituție, astfel cum sunt precizate în legislația națională.
- 7 În orice caz, din moment ce, potrivit opiniei majoritare în cadrul instanței de trimitere, nu reiese cu claritate din modul de redactare a dispozițiilor naționale că obligațiile impuse prin aceste dispoziții și sancțiunile care decurg din acestea sunt aplicabile și serviciilor de televiziune furnizate prin internet de o stație de emisie de televiziune netradițională, instanța de trimitere ridică problema dacă o reglementare națională potrivit căreia obligația de a respecta și de a proteja demnitatea și valoarea persoanei umane și interdicția de a difuza conținut sub standard din punct de vedere calitativ se aplică tuturor furnizorilor de servicii de televiziune, cu excepția celor care difuzează conținuturi televizate prin internet și

care nu sunt stații de emisie de televiziune tradiționale, este compatibilă cu ordinea juridică a Uniunii Europene în materie de furnizare de servicii de televiziune.

- 8 Din dispozițiile Directivei 2010/13, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2018/1808, și din considerentele acesteia reiese în mod clar că finalitatea directivei constă în a aplica, într-un univers media deosebit de concurențial, aceleași norme în privința unor actori care se adresează aceluiași public (Hotărârea din 21 octombrie 2015, *New Media Online GmbH*, C-347/14, EU:C:2015:709, punctul 22). Pentru atingerea acestui obiectiv, directiva a ales două metode: pe de o parte, adoptarea anumitor norme de bază privind conținutul (norme coordonate), cărora statele membre sunt obligate să le asigure aplicarea uniformă în privința tuturor furnizorilor de servicii mass-media audiovizuale aflați sub jurisdicția lor și, pe de altă parte, adoptarea unor norme privind organizarea pieței serviciilor mass-media audiovizuale din statele membre, în scopul respectării principiilor fundamentale ale dreptului Uniunii care trebuie să se aplice acestei piețe. În plus, Curtea de Justiție, interpretând Directiva anterioară 89/552, a statuat că „directiva nu realizează o armonizare completă a normelor din domeniile la care se aplică, ci instituie cerințe minime pentru programele difuzate din interiorul Uniunii pentru a fi recepționate în interiorul acesteia” (Hotărârea din 22 septembrie 2011, *Mesopotamia Broadcast și RojTV*, C-244/10 și C-245/10, EU:C:2011:607, punctul 34). Obligațiile în discuție (respectarea valorii și a demnității umane și netransmiterea de conținut sub standard din punct de vedere calitativ) nu figurează în normele coordonate ale Directivei 2010/13 și nici nu sunt impuse în mod explicit de normele adoptate de legiuitorul elen cu ocazia transpunerii. Cu toate acestea, în procedura principală, ESR a aplicat două sancțiuni distincte pentru conținut de televiziune difuzat de o stație de emisie de televiziune netradițională prin internet care nu numai că includea incitări la violență sau la ură împotriva unor persoane din cauza orientării lor sexuale, cu încălcarea articolului 6 din directivă, ci aducea de asemenea atingere demnității umane, cu încălcarea normelor de drept pur național al radiodifuziunii, care prevăd obligația de a respecta demnitatea umană și de a se abține de la transmiterea de conținut sub standard din punct de vedere calitativ. Prin urmare, este esențial să se stabilească dacă obiectivul de a asigura respectarea demnității și a valorii persoanei umane și de a preveni transmiterea de conținut sub standard este inclus în obiectivele directivei.
- 9 Instanța de trimitere consideră, în unanimitate, că la această întrebare trebuie să se răspundă afirmativ, deoarece din ansamblul dispozițiilor Directivei 2010/13, interpretate în lumina articolului 1 din cartă, care consacră demnitatea umană ca principiu fundamental al dreptului Uniunii și ca drept fundamental, reiese că coordonarea prin directivă a unui ansamblu de norme de bază cu privire la conținutul emisiunilor de televiziune, care trebuie aplicate fără distincție tuturor emisiunilor de televiziune, indiferent de mijlocul de emisie, urmărește să asigure un nivel minim de respectare a demnității și a valorii persoanei umane și un nivel minim de calitate a conținutului, inclusiv cel puțin protecția reputației și a bunului renume ale persoanelor menționate în emisiuni (a se vedea articolul 28 din

directivă). În consecință, deși directiva nu uniformizează cele două obligații în cauză, acestea se încadrează în obiectivele sale și, prin urmare, în domeniul său de reglementare. Acest lucru reiese și din litera și din spiritul unora dintre normele prevăzute de directivă, indiferent dacă conținutul unui serviciu audiovizual se încadrează în sectoarele coordonate [articolul 28 și articolul 30 alineatul (2) din Directiva 2010/13]. Totuși, întrucât această interpretare a directivei nu este lipsită de îndoieli, instanța de trimitere este obligată să adreseze prima întrebare preliminară.

- 10 Atunci când un stat membru alege să adopte, în temeiul articolului 4 alineatul (1) din Directiva 2010/13, norme mai stricte sau mai detaliate pentru furnizorii de servicii audiovizuale decât cele stabilite de directivă, acesta este obligat să respecte principiul egalității de tratament, care este un principiu general al dreptului Uniunii Europene consacrat la articolele 20 și 21 din cartă și care impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2013, *Sky Italia Srl*, C-234/12, EU:C:2013:496, și, în ceea ce privește principiul egalității de tratament, Hotărârea din 14 septembrie 2010, *Akzo Nobel Chemicals și Akros Chemicals Ltd*, C-550/07 P, EU:C:2010:512, punctele 54 și 55 și jurisprudența citată). În ipoteza în care s-ar admite că obligațiile în cauză intră în domeniul de aplicare al directivei, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 4 alineatul (1) din directivă coroborat cu principiul egalității de tratament trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care impune obligațiile menționate și sancțiunile aplicabile tuturor furnizorilor de servicii de televiziune, cu excepția celor care își difuzează programele numai prin internet. Pentru aceste motive se adresează a doua întrebare preliminară.
- 11 În cazul unui răspuns afirmativ la primele două întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească ce trebuie să facă autoritatea națională de reglementare. Pe baza principiului eficacității practice și pentru a atinge obiectivul directivei, și anume acela de a preveni difuzarea de conținuturi televizate care aduc atingere demnității umane și de slabă calitate, autoritatea națională de reglementare ar trebui în principiu, prin interpretarea dreptului național în conformitate cu cerințele dreptului Uniunii, să aplice obligațiile prevăzute de dreptul exclusiv național și să aibă în vedere impunerea fără distincție a unor sancțiuni pentru toate stațiile de emisie care difuzează conținuturi televizate, indiferent de mijlocul de difuzare. Cu toate acestea, articolul 49 alineatul (1) prima teză din cartă consacră principiul *nullum crimen, nulla poena sine lege*. Curtea de Justiție a statuat că această dispoziție este aplicabilă și în cazul sancțiunilor administrative (Hotărârea din 24 martie 2021, *Prefettura Ufficio territoriale del governo di Firenze*, C-870/19 și C-871/19, EU:C:2021:233, punctul 49) și a afirmat că o sancțiune, chiar dacă nu este de natură penală, poate fi aplicată numai dacă are un temei juridic clar și neechivoc. În plus, principiul securității juridice, care, potrivit unei jurisprudențe constante, face parte din ordinea juridică a Uniunii Europene și pe care statele membre trebuie să îl respecte în exercitarea competențelor care le sunt conferite prin directive, impune ca legislația să fie clară și precisă, iar aplicarea

acesteia să fie previzibilă pentru justițiabili. Principiul securității juridice trebuie respectat cu o rigoare deosebită în ceea ce privește dispozițiile care pot avea efecte economice, astfel încât persoanele interesate să poată cunoaște cu precizie întinderea obligațiilor lor (Hotărârea din 16 septembrie 2008, Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs/Isle of Wight Council și alții, C-288/07, EU:C:2008:505, punctele 47 și 48). Astfel, extinderea la televiziunea prin internet, pe baza unei interpretări a dreptului național conforme cu dreptul Uniunii, a obligației de respectare a demnității și a valorii persoanei umane și/sau a interdicției de a transmite conținut sub standard din punct de vedere calitativ, precum și aplicarea sancțiunilor aferente sunt susceptibile să încalce principiul *nullum crimen, nulla poena sine lege certa*. Pentru motivele expuse mai sus, instanța de trimitere adresează a treia întrebare preliminară.

- 12 În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare preliminară, instanța de trimitere ridică problema dacă autoritatea națională de reglementare este obligată să aplice dispozițiile naționale care impun obligațiile în cauză în mod nediferențiat tuturor furnizorilor de servicii de televiziune aflați sub jurisdicția sa și, prin urmare, și furnizorilor de servicii de televiziune prin internet, pe baza unei interpretări a articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2010/13, potrivit căruia „[f]iecare stat membru se asigură că toate serviciile mass-media audiovizuale transmise de către furnizorii de servicii mass-media aflați sub jurisdicția sa respectă normele sistemului juridic aplicabil serviciilor mass-media audiovizuale destinate publicului din statul membru respectiv”. Instanța de trimitere consideră că această dispoziție, interpretată și în lumina obiectivului urmărit de directivă, trebuie interpretată în sensul că, atunci când un stat membru alege să impună norme care îi sunt proprii, depășind obligațiile coordonate de directivă, este obligat să aplice principiul egalității de tratament, în sensul că, ținând seama și de neutralitatea tehnologică a directivei, aceste norme nu pot fi aplicate numai anumitor furnizori de servicii de televiziune, cu excluderea altora doar pe baza criteriului mijlocului de transmitere a conținutului, fără să existe un motiv obiectiv care să justifice această distincție.
- 13 Prin urmare, deși legislația unui stat membru impune posturilor de televiziune terestre, prin satelit și cu plată să respecte normele care interzic deteriorarea calității programelor și respectarea demnității umane, în caz contrar aplicându-se sancțiuni administrative, dar nu prevede norme corespunzătoare pentru transmisiile de televiziune prin internet, autoritatea națională competentă este obligată, în temeiul principiului egalității de tratament, să aibă în vedere posibilitatea de a impune sancțiuni administrative pentru încălcarea acestor norme și în cazul transmisiilor de televiziune prin internet. Totuși, întrucât această interpretare nu este lipsită de îndoieli (Curtea nu a interpretat încă dispoziția relevantă din directivă), instanța de trimitere adresează a patra întrebare preliminară.
- 14 În cazul unui răspuns afirmativ la a patra întrebare preliminară, se ridică problema dacă obligația autorității naționale de reglementare, pe baza unei interpretări a dreptului național conforme cu dreptul Uniunii, de a aplica în mod uniform și

nediscriminatoriu normele care impun obligațiile în cauză tuturor serviciilor de televiziune, indiferent de mijlocul de difuzare, este compatibilă cu principiul *nullum crimen, nulla poena sine lege certa*, întrucât obligațiile în discuție, care sunt prevăzute de legislația națională pentru ceilalți furnizori de servicii de televiziune, nu se aplică televiziunii prin internet. Pentru acest motiv, instanța de trimitere adresează a cincea întrebare preliminară.

- 15 Potrivit instanței de trimitere, întrebările preliminare sunt relevante pentru soluționarea litigiului principal întrucât, atunci când autoritatea națională de reglementare este obligată să ia în considerare aplicarea unei sancțiuni furnizorilor de conținut de televiziune prin internet pentru încălcarea obligației de respectare a demnității și a valorii persoanei umane și/sau a interdicției de a transmite conținut sub standard din punct de vedere calitativ, chiar dacă legea națională nu conține nicio dispoziție în acest sens pentru stațiile de emisie de televiziune prin internet, ESR va considera în mod întemeiat, în principiu, că aceste obligații se aplică și furnizorilor respectivi și că poate, în calitate de autoritate națională de reglementare, să ia în considerare aplicarea sancțiunilor corespunzătoare. În schimb, dacă dreptul Uniunii nu se opune unei reglementări naționale care exclude televiziunea prin internet de la obligațiile în cauză sau, în orice caz, dacă dreptul Uniunii nu permite extinderea acestora la televiziunea prin internet în lipsa unei dispoziții naționale exprese, cererea de anulare din procedura principală trebuie admisă.